

„Als de paus naar Nederland komt, dan ook naar Breda”

Giften voor overkomst Polen uit heel Nederland

(Van een onzer verslaggevers)

BREDA - „Als de paus naar Nederland komt, zullen wij hem zeker uitnodigen om ook een bezoek te brengen aan de stad Breda, waar de meeste Polen wonen en waar ook vele monumenten herinneren aan de bevrijding van Breda door de Polen. Dat zegt het bestuur van de Poolse katholieke vereniging in Breda en omgeving, dat inmiddels zijn actie om eind oktober vijftig Poolse oud-strijders uit Polen naar Breda te laten overkomen, met succes ziet bekroond. Van het noodzakelijke bedrag van f 50.000,-, nodig om de reis- en verblijfskosten van de Poolse oudstrijders te bekostigen is al ruim f 40.000,- binnen.

Het grootste deel van dat bedrag is ontvangen uit de opbrengst van het boek van Thom Peeters „De Eerste Poolse Pantserdivisie”, maar na de Brandpunt-televisie-uitzending over „Polen, de vergeten bevrijders” op 4 mei heeft het bestuur uit het hele land giften en boekbestellingen binnen gekregen. Giften die variëren van vijf tot duizend gulden kwamen binnen bij de secretaris van de Poolse katholieke vereniging Willy Wylenzek, Stevinstraat 5 te Breda, heel vaak voorzien van enthousiaste

dankbriefjes en veelal afkomstig van vele oud-Bredanaars die na de bevrijding zijn verhuisd en van elders in het land wonende Polen. „Als geboren Bredenaar zo schrijft een man uit Bussum, die f 250,- en het boek bestelde, „ben ik blij met uw initiatief”. Ik zelf ben in 1938 geboren en kan me van de oorlog nauwelijks iets herinneren. Alleen die bewuste dag van de bevrijding toen na een nacht van beschieting de buurvrouw ons uit de schuilkelder kwam roepen: „Kom er maar uit.

• Willy Wylenzek (tweede van rechts vooraan), bij de bevrijding van Breda

We zijn bevrijd. De Polen zijn er”. Ook op de meeste girostrookjes zijn dankbare en aanmoedigende teksten geschreven: Een oud-Bredenaar uit Nieuwe Gein stortte duizend gulden en schreef er de bekende dankwoorden bij, die na de oorlog op bijna alle ramen van de bevrijde Bredanaars prijkten: Dziekujemy wam Polacy”. Wij danken de Polen”.

Een bewoner uit Harlingen schrijft op zijn girokaartje de namen van de Polen die hij zich nog herinnerde bij de bevrijding en een man uit Bovenkarspel die de bevrijding in Groningen door de Polen heeft meegemaakt stuurt een bedrag „uit dankbaarheid voor 13 april 1945. „Altijd een warm plekje overgehouden in het hart voor de Polen” schrijft een Fries, een man uit Leusden noteert op zijn strookje de eerste regels van het Poolse

volkslied” Nog is Polen niet verloren”, „hulde aan de mannen die ons van de moffen bevrijdden” schrijft een Nederlander uit Dieren, „Leve Polen” noteert een milde gever uit Bussum en een Hagenaar besluit de dikke stapel binnengekomen girostrookjes met giften met de woorden „Nee, nooit vergeten”. De reacties komen vooral van buiten Brabant en zijn pas goed op gang gekomen na de Brandpuntuitzending en de publikaties in KRO- en VARA-gids over de vergeten bevrijders. Van het boek dat Thom Peeters schreef over de Polen in Nederland is de eerste druk volledig uitverkocht, van de tweede druk zijn nog ongeveer honderd exemplaren over en verkrijgbaar. „We zijn er bijna” zegt Willy Wylenzek” een Nederlands gezegde na, „maar nog niet helemaal.”